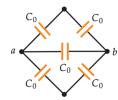
4° ΣΕΤ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

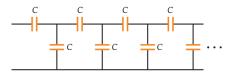
Επιστροφή 07.02.2022

- 1. Μια λεπτή ράβδος εκτείνεται κατά μήκος του z-άξονα από z=-d έως z=+d. Η ράβδος είναι ομοιόμορφα φορτισμένη με φορτίο Q και γραμμική πυκνότητα $\lambda=Q/2d$.
 - (α) Υπολογίστε το ηλεκτρικό δυναμικό σε ένα σημείο με z > 2d κατά μήκος του z-άξονα.
 - (β) Ποια είναι η αλλαγή στη ηλεκτρική δυναμική ενέργεια όταν ένα ηλεκτρόνιο μετακινείται από τη θέση z=4d στη θέση z=3d;
 - (γ) Αν το ηλεκτρόνιο ξεκινά από την ηρεμία στο σημείο z=4d βρείτε την ταχύτητά του όταν z=3d.
- 2. Δύο διηλεκτρικά υλικά με διηλεκτρική διαπερατότητα κ_1 και κ_2 γεμίζουν τον μισό χώρο ανάμεσα στους παράλληλους οπλισμούς ενός επίπεδου πυκνωτή, όπως φαίνεται στο σχήμα. Κάθε οπλισμός έχει εμβαδό A και η μεταξύ τους απόσταση είναι d. Υπολογίστε την χωρητικότητα του συστήματος.
- 3. Θεωρήστε ένα αγώγιμο σφαιρικό φλοιό εσωτερικής και εξωτερικής ακτίνας a και c αντίστοιχα και φορτίου +Q και -Q αντίστοιχα. Θεωρήστε ότι ο χώρος ανάμεσα στις δύο σφαιρικές επιφάνειες είναι γεμάτος με δύο διαφορετικά υλικά διηλεκτρικής σταθεράς κ_1 και κ_2 . Το ένα υλικό καλύπτει την περιοχή από την επιφάνεια ακτίνας a έως μια επιφάνεια ακτίνας b ενώ το δεύτερο υλικό εκτείνεται από την επιφάνεια ακτίνας b έως την εσωτερική σφαιρική επιφάνεια του σφαιρικού φλοιού ακτίνας c, όπως φαίνεται στο σχήμα. Προσδιορίστε την χωρητικότητα του συστήματος.
- 4. Θεωρήστε έναν επίπεδο πυκνωτή με αέρα ανάμεσα στους δύο οπλισμούς του. Ένας από τους οπλισμούς του πυκνωτή είναι συνδεδεμένος με ελατήριο σταθεράς ελατηρίου k, ενώ ο άλλος οπλισμός είναι ακλόνητος. Το σύστημα είναι σε ηρεμία πάνω σε οριζόντια επιφάνεια όπως φαίνεται στο σχήμα. Αν τα φορτία στους οπλισμούς του πυκνωτή είναι Q και Q αντίστοιχα και το εμβαδό της επιφάνειάς τους είναι Q, βρείτε την επιμήκυνση του ελατηρίου συναρτήσει του φορτίου Q, του εμβαδού της επιφάνειας Q και της σταθεράς του ελατηρίου Q.
- 5. Θεωρήστε το σύστημα το οποίο αποτελείται από μια συμπαγή μεταλλική σφαίρα ακτίνας 10.0cm και φορτίου 5nC και έναν ομόκεντρο μεταλλικό σφαιρικό φλοιό εσωτερικής ακτίνας 10.5cm; (α) Υπολογίστε την ενέργεια που είναι αποθηκευμένη στο ηλεκτρικό πεδίο στη περιοχή μεταξύ των δύο σφαιρών. Υπόδειζη: Μπορείτε να θεωρήσετε τις σφαίρες σαν παράλληλα επίπεδα τμήματα σε απόσταση 0.5cm.
 - (β) Υπολογίστε την χωρητικότητα του συστήματος των δύο σφαιρών.
 - (γ) Υπολογίστε την ολική ενέργεια που είναι αποθηκευμένη στο ηλεκτρικό πεδίο χρησιμοποιώντας τη σχέση $\frac{1}{2}Q^2/C$ και να συγκρίνετε την απάντησή σας με αυτή από το (α) ερώτημα.
- 6. Θεωρήστε το κύκλωμα της γέφυρας πυκνωτών του διπλανού σχήματος το οποίο αποτελείται από 5 όμοιους πυκνωτές της ίδιας χωρητικότητας C_o. (α) Βρείτε την ισοδύναμη χωρητικότητα του κυκλώματος μεταξύ των σημείων α και b. (β) Βρείτε την ισοδύναμη χωρητικότητα μεταξύ

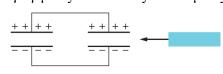

των σημείων α και b αν ο πυκνωτής στο κέντρο αντικατασταθεί με έναν πυκνωτή χωρητικότητας $10C_0$.

7. Ποια είναι η ισοδύναμη χωρητικότητα του άπειρου δικτύου των πυκνωτών του διπλανού σχήματος; Κάθε πυκνωτής έχει χωρητικότητα C. Η απάντησή σας θα πρέπει να εκφραστεί συναρτήσει της χωρητικότητας C.

8. Δύο πυκνωτές, ο καθένας αποτελούμενος από δύο αγώγιμους επίπεδους οπλισμούς επιφάνειας Α που βρίσκονται σε απόσταση d, είναι συνδεδεμένοι παράλληλα μεταξύ τους όπως φαίνεται στο διπλανό σχήμα. Ένα κομμάτι διηλεκτρικού υλικού πάγους d και εμβαδού επιφάνειας A με διηλεκτρική

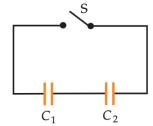
σταθερά κ, εισέρχεται ανάμεσα στους οπλισμούς του ενός από τους δύο πυκνωτές. Υπολογίστε το νέο φορτίο Q' στον θετικό οπλισμό του πυκνωτή αυτού μετά την αποκατάσταση της ηλεκτροστατικής ισορροπίας. Η απάντησή σας θα πρέπει να εκφραστεί συναρτήσει του φορτίου Ο και της διηλεκτρικής σταθεράς κ.

9. Το διπλανό σχήμα παρουσιάζει μία ζυγαριά πυκνωτών. Η ζυγαριά έχει ένα σώμα μάζας Mστο ένα άκρο μίας ράβδου αμελητέας μάζας ενώ το άλλο άκρο της ράβδου είναι στερεωμένο σε έναν επίπεδο πυκνωτή του οποίου η απόσταση μεταξύ των οπλισμών μπορεί να μεταβάλλεται. Υποθέστε ότι ο πάνω οπλισμός

του πυκνωτή έχει αμελητέα μάζα. Όταν η διαφορά δυναμικού μεταξύ των οπλισμών του πυκνωτή είναι $V_{
m o}$, η ελκτική ηλεκτροστατική δύναμη μεταξύ των οπλισμών εξισορροπεί το βάρος της μάζας Μ. (α) Θεωρείτε ότι η ζυγαριά βρίσκεται σε σταθερή ισορροπία; Δηλαδή αν την ρυθμίσουμε να βρίσκεται σε ισορροπία και κατόπιν μετακινήσουμε τους οπλισμούς σε λίγο μικρότερη απόσταση, οι οπλισμοί θα κινηθούν για να εκμηδενίσουν την μεταξύ τους απόσταση ή θα επανέλθουν στην αρχική απόσταση ισορροπίας; (β) Υπολογίστε τη τιμή της διαφοράς δυναμικού V_0 , που απαιτείται ώστε να ισορροπήσει ένα σώμα μάζας Mθεωρώντας ότι η απόσταση μεταξύ των οπλισμών του πυκνωτή είναι $d_{\rm o}$ και το εμβαδό της επιφάνειας των οπλισμών είναι Α. Υπόδειζη: Μια χρήσιμη σχέση είναι ότι η δύναμη μεταξύ των οπλισμών του πυκνωτή ισούται με την παράγωγο της αποθηκευμένης ηλεκτροστατικής ενέργειας ως προς την απόσταση των δύο οπλισμών.

10. Θεωρήστε το κύκλωμα του διπλανού σχήματος. Πριν κλείσει ο διακόπτης S, η διαφορά δυναμικού στα άκρα των ηλεκτροδίων του διακόπτη είναι 120V και η διαφορά δυναμικού στα άκρα του πυκνωτή χωρητικότητας C_1 είναι 40 V. Η χωρητικότητα του πυκνωτή C₁ είναι 0.200μF. Η ολική ενέργεια που είναι αποθηκευμένη στους δύο πυκνωτές είναι 1.44mJ. Μετά το κλείσιμο του διακόπτη, η διαφορά δυναμικού στα άκρα του κάθε πυκνωτή είναι 80V και η ενέργεια που είναι αποθηκευμένη στους δύο πυκνωτές ελαττώνεται στα 960μ. Προσδιορίστε την

χωρητικότητα C_2 του δεύτερου πυκνωτή καθώς και το φορτίο του πριν κλείσει ο διακόπτης S.